Biuletyn
Polonistyczny

28.10.2018

Komunikacja werbalna lektora na lekcji języka polskiego jako obcego

Kamila Kubacka
Językoznawstwo, Metodyka i dydaktyka nauczania literatury i języka, glottodydaktyka, kultura języka
Uniwersytet Łódzki

Rozprawa miała na celu przedstawienie (na podstawie badań własnych) rejestru różnego rodzaju działań komunikacyjnych, które podejmuje uczący, aby wpłynąć na zachowanie studentów.

27.09.2017

Obraz Paryża w literaturze pozytywizmu i Młodej Polski

Aleksandra Bajerska
Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka
Uniwersytet Łódzki

Głównym celem rozprawy jest odnalezienie i zebranie tekstów literackich, których tematem jest Paryż, oraz ich analiza. Ze względu na obszerność materiału wyczerpująca analiza tematu nie była możliwa, tak więc pewien wybór omawianych zagadnień był niezbędny. Zbadano tylko najważniejsze motywy i powieści. Pierwsza część rozprawy zawiera rozważania na temat historii Paryża i jego roli kulturowej. Znajomość historii miasta i relacji polsko-francuskich jest konieczna do zrozumienia sensu powieści, których akcja odbywa się w Paryżu. Ponadto zaprezentowano i omówiono stan badań: francuskie studia historyczne z XIX wieku, słowniki, encyklopedie, przewodniki, gazety i współczesne badania interdyscyplinarne dotyczące Paryża w ogóle (literatura, kultura, historia). Następnie ukazano krótki przegląd motywu Paryża w literaturze francuskiej. Zwraca się uwagę na najbardziej wyróżniające się tematy, typ tekstów i ich strukturę. Następnie omówiono motyw Paryża w dziejach literatury polskiej, od XVI wieku do początku wieku XX (proza, poezja, dramat). Główną częścią rozprawy jest opracowanie najważniejszych powieści, których akcja toczy się w XIX-wiecznym Paryżu. Opisano najpopularniejsze motywy (paryżanka, flânerie, samotna kobieta w Paryżu, artyści i sztuka, miasto-potwór, imigranci polscy, syndrom paryski itp.). Analizę tekstów przeprowadzono przy użyciu konwencjonalnych narzędzi interpretacyjnych oraz najnowszych dyscyplin i metod badawczych związanych z badaniami urbanistycznymi, takimi jak: filozofia miasta, geografia kulturowa, antropologia miasta, geokrytyzm, geopoetyka. Obraz Paryża w opowiadaniach i powieściach historycznych został omówiony osobno. Niniejsza rozprawa zawiera suplement w postaci tabeli przedstawiającej powieści o Paryżu odnalezione podczas badań. Zostały podzielone na grupy i krótko scharakteryzowane.

14.05.2017

Polszczyzna kresowa przeniesiona z województwa tarnopolskiego na ziemię głubczycką

Katarzyna Banach
Językoznawstwo ogólne i porównawcze, teoria języka i teoria komunikacji, metody badań lingwistycznych, lingwistyka komputerowa
Uniwersytet Łódzki

Głównym celem pracy pt. "Polszczyzna kresowa przeniesiona z województwa tarnopolskiego na ziemię głubczycką" było przedstawienie aktualnego stanu zachowania polszczyzny kresowej, którą posługują się mieszkańcy wsi ziemi głubczyckiej na Opolszczyźnie, przesiedleni z terenów wiejskich i miasteczek dawnego województwa tarnopolskiego na Kresach Południowo-Wschodnich. Podstawą analizy były dane zgromadzone w latach 2010-2014 od 47 informatorów mieszkających w 7 miejscowościach powiatu głubczyckiego (Głubczyce, Nowa Wieś Głubczycka, Grobniki, Pomorzowiczki, Branice, Debrzyca, Zawiszyce), reprezentujących trzy pokolenia kresowian. Najliczniejszą grupę, zaliczoną do I pokolenia kresowian, stanowili najstarsi mieszkańcy – przesiedleńcy urodzeni na Kresach (31 osób) we wsiach i miasteczkach znajdujących się w granicach pięciu powiatów województwa tarnopolskiego: borszczowskiego (Głęboczek), kamioneckiego (Szlązaki), zbaraskiego (Dobrowody, Kapuścińce, Sieniawa, Sieniachówka, Tarasówka, Zarodeczko), złoczowskiego (Wicyń), tarnopolskiego (Czartoria, Łuczka, Nastasów, Konopkówka), miasteczka – Zbaraż, Busk. Były to osoby w wieku od 60 do 87 lat zachowujące w mowie właściwości polszczyzny kresowej. Ponieważ celem pracy było również sprawdzenie, czy i w jakim zakresie zachowują się one w mowie ich potomków, eksploracją zostali objęci także przedstawiciele średniego i najmłodszego pokolenia. Trójpodział na grupy pokoleniowe pozwolił zaobserwować, które cechy gwarowe zachowały się w mowie informatorów do dziś. Umożliwiło to otrzymanie pełniejszego obrazu zmian językowych, jakie dokonały się (i wciąż dokonują) na przestrzeni lat w środowisku językowym kresowian.

08.08.2016

Wykładniki spójności w tekstach pisanych przez obcokrajowców (na materiale egzaminów certyfikatowych z języka polskiego jako obcego)

Magdalena Wojenka-Karasek
Językoznawstwo ogólne i porównawcze, teoria języka i teoria komunikacji, metody badań lingwistycznych, lingwistyka komputerowa
Uniwersytet Łódzki

Celem pracy jest analiza mechanizmów spójności językowej w tekstach pisanych przez obcokrajowców, którzy przystąpili do egzaminu certyfikatowego z języka polskiego jako obcego oraz klasyfikacja stosowanych przez cudzoziemców wykładników spójności tekstu. Założeniem rozprawy jest prześledzenie, w jaki sposób zmieniają się sposoby wiązania wyrażeń zdaniowych w zależności od

poziomu znajomości języka oraz wskazanie najczęściej popełnianych przez cudzoziemców błędów powodujących naruszenie więzi spójnościowych.

14.12.2015

Poezja pochwalna i laudacyjna na łamach "Zabaw Przyjemnych i Pożytecznych". Edycja krytyczna ze wstępem

Małgorzata Pawlata
Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka
Uniwersytet Łódzki

Podjęty temat badawczy to edycja krytyczna utworów panegirycznych zawartych w „Zabawach Przyjemnych i Pożytecznych”, pierwszym periodyku literackim wydawanym w latach 1770–1777. W rozprawie znalazło się 71 wierszy, podzielonych na trzy kategorie. Pierwszą z nich stanowią utwory poświęcone członkom znamienitego rodu Czartoryskich, w dalszej kolejności znalazły się teksty ofiarowane Stanisławowi Augustowi Poniatowskiemu, w kolejnej zaś wiersze dedykowane przedstawicielom oświeceniowych elit, czyli magnatom, poetom i innym ważnym osobistościom stołecznego życia społecznego i kulturalnego. Część opracowywanych wierszy nigdy później nie była publikowana. Warto również zaznaczyć, że do tej pory nie ma holistycznej antologii twórczości poświęconej nie tylko znanym politykom oświecenia stanisławowskiego, ale także mniej znanym działaczom społecznym i oświatowym, pracującym na rzecz tworzącego się dopiero społeczeństwa obywatelskiego. Oprócz opracowanych edytorsko utworów w publikacji znajdują się objaśnienia do tekstów, a także wyczerpujący wstęp historyczno- i krytycznoliteracki.
